

**САВЕТ ЗА РЕГУЛАТОРНУ РЕФОРМУ
ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ**

28.01.2009. године

Предмет: Мишљење о томе да ли образложење Нацрта закона о изменама и допунама Закона мирном решавању радних спорова, садржи анализу ефеката у складу са чл. 39. и 40. ст. 2. Пословника Владе (“Службени гласник РС“ бр. 100/2005)

У складу са чланом 39. и 40. ст. 2. Пословника Владе (Сл. гласник РС, бр. 100/ 2005) даје се:

МИШЉЕЊЕ

Образложење Нацрта закона о изменама и допунама Закона о мирном решавању радних спорова, који је Савету за регулаторну реформу привредног система поднело на мишљење Министарство рада и социјалне политике, под бројем: 011-00-14/2009-02 од 14.01.2008. године, САДРЖИ ДЕЛИМИЧНУ АНАЛИЗУ ЕФЕКТА у складу чл. 39. и 40. ст.2. Пословника Владе.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Савету за регулаторну реформу привредног система (у даљем тексту Савет) је Министарство рада и социјалне политике доставило на мишљење Нацрт закона о изменама и допунама Закона о мирним решавању спорова, са образложењем које садржи прилог под насловом „АНАЛИЗА ЕФЕКТА“.

Обрађивач прописа је у одељку „АНАЛИЗА ЕФЕКТА ПРОПИСА“ на адекватан начин, односно у складу са чл. 39. и 40. ст. 2. Пословника Владе (“Службени гласник РС“ бр. 100/2005) одговорио на предвиђена питања и у формалном смислу испунио прописане захтеве.

У образложењу Нацрта закона обрађивач прописа је истакао да важну улогу у развоју социјалног дијалога имају методе мирног решавања радних спорова. Наиме, процес институције мирног решавања спорова у Републици Србији започет је доношењем Закона о мирном решавању радних спорова (новембра 2004. године) и оснивањем Републичке агенције за мирно решавање радних спорова (у даљем тексту Агенција), што је довело смањења судских спорова (радних спорова).

Из анализе се може утврдити да се кључне промене у закону односе на:

- проширење врсте радних спорова које се могу решавати у складу са овим законом;
- давање могућности другим странама у спору, поред учесника у закључивању колективног уговора да у складу са овим законом решавају спорове;
- посебане услове за избор арбитра.

Такође један део промена односи се и на измене које ће обезбедити ефикасност у примени метода мирног решавања радних спорова.

Истакнуто је да је један од позитивних ефеката овог закона то што се странама у спору омогућује да спорове решавају методом „мирног решавања“ радних спорова, без покретања судског поступка који подразумева обавезу плаћања судских трошкова, а који трају знатно дуже.

Према подацима наведеним у анализи произилази да су досадашњи корисници Агенције углавном била велика државна и друштвена предузећа (ЈАТ, ЕПС, Дунав осигурање, Институт за трансфузију крви, ЕИ-Ниш, застава Крагујевац и др.), **али се не може утврдити да ли су у поступку пред Агенцијом учествовала лица из приватног сектора.**

Обрађивач прописа је такође предочио предности у погледу трошкова и времена у односу на друга алтернативна решења.

Наиме према наводима обрађивача прописа, поступци пред Агенцијом трају знатно краће, с обзиром да је рок од 30 дана знатно краћи од судских поступака који трају и више од годину дана. Накнада трошкова и награда за рад миритеља и арбитра се исплаћује из средстава обезбеђених у буџету Републике Србије, према чему висина награде за арбитра за један месец не може да износи више од 30.000,00 динара, а за миритеља не може да износи више од 50.000,00 динара, а стране у спору сnose своје трошкове уколико их имају.

Обрађивач прописа је такође указао на то да је планом буџета за 2008. годину за награди и накнаду трошкова миритеља и арбитра било предвиђено 2.500.000,00 динара, а од тог износа исплаћено је 1.640.013,00 динара. Савет међутим и поред напред наведеног указује на то да се из наведеног не може утврдити **колики су просечни трошкови индивидуалног а колики су тршкови колективног спора, и у ком проценту се ти трошкови разликују од судских трошкова.**

Обрађивач прописа је указујући на значај Републичке агенције за мирно решавање спорова (у даљем тексту Агенција) која је почела са радом 2005. године, истакао да је према досадашњим подацима Агенција од јуна 2005. године до данас, решила 3343 индивидуална и 25 колективних радних спорова.

Иако је обрађивач прописа истакао да је до сада укупно решено 3343 индивидуалних радних спорова, из анализе се не може утврдити да ли се решавање

Иако је обрађивач прописа истакао да је до сада укупно решено 3343 индивидуалних радних спорова, из анализе се не може утврдити да ли се решавање више спорова исти врсте, покренутих од стране радника једног предузећа, по истом основу (нпр. технолошки вишак), а који су решени на исти начин третирани као појединачно решени спорови.

Поред напред наведеног Савет указује на то да се из анализе не може утврдити **на који начин се врши избор арбитра, односно миритеља**. Према подацима Агенције тренутно је регистровано 19 арбитра, односно миритеља од којих се 14 налази на територији града Београда, **па се поставља питање да ли су они подједнако ангажовани, као и да ли тај број довољан с обзиром на број радних спорова који се решавају пред Агенцијом**.

Такође се поставља питање у којој мери ће нова законска решења која се односе на избор арбитра утицати на постојећи рад и ефикасност Агенције. Имајући у виду да је једна од новина у Закону увођење обавезе да арбитар има положен правосудни испита, поставља се питање колико досадашњих регистрованих арбитра има положен правосудни испит и да ли ће увођење ове законске обавезе утицати на њиховој број.

Савет указује на то да иако је обрађивач прописа истакао ко је учествовао у радној групи која је радила на изрди Нацрта закона (представници социјалних партнера, Републичка агенција за мирно решавање радних спорова, стручњаци у области привредног права као што су професори правних факултета, судија Врховног суда Србије), из наведене анализе се не види да ли је спроведена јавна расправа са заинтересованим странама (нпр. са синдикатима, удружењима послодаваца) и уколико јесте ко су били учесници и да ли су њихови предлози и сугестије узети у обзир и у којој мери.

С обзиром да је савет у консултацијама са обрађивачем прописа дошао до додатних података који су од великог значаја, а имајући у виду наведено, Савет је мишљења да образложење Нацрта закона о изменама и допунама Закона о мирном решавању радних спорова, који је Савету поднело на мишљење Министарство рада и социјалне политике, **САДРЖИ ДЕЛИМИЧНУ АНАЛИЗУ ЕФЕКТА** у складу са чл. 39. и 40. ст. 2. Пословника Владе.

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА

Млађан Динкић

